

ΚΥΨΕΛΗ

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΤΡΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

προπληρωτέα

Ἐν Ἑλλάδι. Δρ. ν. 6.

Ἐν τῷ ἔξωτερικῷ φρ. χρ. . . . 10

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ

ΘΩΩΝ ΠΕΝΤΖΟΣ

ΕΤΟΣ Γ'.—ΦΤΑΛ. 18.

ΑΡΙΘΜΟΣ 42,

Ἐν Ζακύνθῳ τῇ 40 Ἰουλίου 1886

ΟΙ ΗΡΩΕΣ ΤΟΥ ΓΚΡΙΤΖΟΒΑΛΙ

Ἐκεῖ ἴσῃς κορφαῖς τοῦ προφήτη Ἥλια,
Ἐκεῖ ἴστοῦ ΓΚΡΙΤΖΟΒΑΛΙ τοὺς μαύρους σκαρούς
Διαβαίνει ἡ Πατρίδα μας, ἡ Δόξα κὴ Ἄνδρῖα,
Νὰ κλάψουνε λίγοὺς λεβέντες νεκρούς.

Χλωμὴ, ἔς ἓνα τάφο ἡ Ἑλλὰς γονατίζει,
Τὴ Δύση θωρεῖ μὲ βρεγμένη μματιὰ,
Καὶ σέφανα' ἀπ' ἄνθη Μαίλου σκορπίζει
Πλεγμένα μὲ δάφνη κὴ ἀθάνατ' ἐτμά!

Ἀνάφτ' ἡ Ἄνδρῖα κερὶ καὶ λιθάνι
Καὶ φέρει τὸ χέρι σὲ κάθε σκαρό,
Ἡ Δόξα τραγοῦδι νεκρόσιμο πιάνει
Καὶ ψέλνει σὲ κάθε ληοντάρι νεκρό.

«Ἐμπνᾶτε, λεβέντες, τριγύρω νὰ δῆτε
Τὸν τόπο, ποῦ χύσατε λύσσας ἀφροῦς,
Ἐμπνᾶτε, γιὰ κάθε ταμποῦρι νὰ εἰπῆτε
Πῶς ἔξάπλωσε τόσους Ἀπίστους νεκρούς»

Ἐμπνᾶτε, τοῦ Ἀώρη νὰ ψάλλτε τραγοῦδι,
Ἡ Δόξα δὲν ψέλνει τῆς Κούτρας σπαθί,
Τῆς δάφνης νὰ βῆτε κ' ἐκεῖνου λουλοῦδι,
Ἡ δάφνη σ' ἐκεῖνη τὴ γῆ δὲν ἀνθεῖ!

Ἐμπνᾶτε. . . Μὰ ὄχι! . . . Βαθεῖα κοιμηθῆτε
Νὰ δεῖξτε τὴ κόραση σὴ μαύρη σιγή. . .
Σὲ λίγο. . . σὲ λίγο γοργὰ σηκωθῆτε
Νὰ εἰδῆτε καὶ ἄλλα ἀδέρφια ἔς τὴ γῆ!»

Ναί! Ἐκεῖ ἴστο Γκριτζόβαλι σὲ λίγο, Πατρίδα,
Θὰ δώσης τὸν ὄρκο σοὺς μαύρους σκαρούς,
Τοῦ Πλάστη ἴσαν πρώτα νὰ λάμψης ἐλπίδα
Ἡ μνημα αἰώνιο νὰ λιώνης νεκρούς!

Μὰ δώσε, οὐράνιο τοῦ κόσμου Πατέρα,
Στὸν Κόσμο, ποῦ σκόρπισε σὴ γῆ λευθερία,
Τὰ μαῦρα τὰ σίδερα νὰ σπάση μιὰ μέρα,
Ἡ πνύχ' τον γιὰ πάντα σῆς γῆς τὴν καρδιά!

Εἰς ἑφεδρος ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΟΣ.

ΜΥΘΑΡΙΑ ΕΜΜΕΤΡΑ

Ἐποῦ τὰ θέματα τῆς συνδιαλέξεως, καθ' ὅ
μὴ ποικίλα, ἐξαντλοῦνται ταχέως καθὼς οἱ
μῦθοι κατὰ τὰς μακρὰς νύκτας τοῦ χειμῶνος
εἰσι τὸ ἄρτυμα πάσης οἰκογενειακῆς ἡ καὶ
συγγενικῆς ἀκόμη, συναναστροφῆς, μεταξὺ
τῶν γυναικῶν καὶ τῶν παιδίων. Οὕτως ἐν
ταῖς πολίχναις καὶ τοῖς χωρίοις. Οἱ ἄνδρες
ἐκεῖ, περὶ τὴν λύκην τῆς ἐσπέρας ἐπαναρχό-
μενοι ἐκ τῶν ἀγρῶν των, ἀφοῦ πρῶτον πε-

λθῶς δὲν εἶναι εὐθύμος. Θά μὲ κατηγορήσης ἕως ὅτι ἔλαβον διὰ τόσῳ σοδάρῳ ἀντικείμενον, τὸ σοδάρωτερον ἐν τῷ κόσμῳ, τόνον λίαν ἀστέον. Θά εἰπῆς ὅτι δὲν ἀστέονται μὲ τὸν θάνατον καὶ μὲ τὸν τάρον.

Ἔχεις δίκαιον. Ἐν τούτοις μήπως ἅπανα ἡ ζωὴ δὲν εἶναι παιγνίδιον παίζόμενον μὲ τὸν θάνατον καὶ μὲ τὸν τάρον. Γὰ αὐτὰ ὅτα ἄτινα φρίττουσι ἔδη εἰς πένθημα ἄσματα, δὲν ὀ' ἀκούσῃ μετ' ἄλλῳ χωρὶς νὰ παραχθῶσι διὰ τὴν ἀπαίσίαν ἡχώ αὐτῶν φαιδρῶν εἰσαγωγῆν ἢ ελαφρὸν ἀσμάτιον μελοδραματικῶς; Οἱ αὐτοὶ πόδες, ἐπανελθόντες τὴν προῖαν ἐκ τινος κηδείας, δὲν χορεύουσι τὸ ἐσπέρας εἰς τὸν χορὸν; Αἱ αὐταὶ χεῖρες, αἰκρατοῦσαι μετὰ κατανύξεως πὰς ταινίας τοῦ φερέτρου, δὲν ρίπτουσι μετὰ τινος στιγμῆς μακινῶδεις ἐξ ἀπολωσθέντος παιγνιδίου τὰ χαρτὰ ἐπὶ τῆς τραπέζης;

Ἄλλὰ θά μοι εἰπῆς ὅτι πρέπει νὰ συμμορφώμεθα μὲ τὰς περιστάσεις. Δὲν τονθορύζουσι μελοδραματικόν τι ἄσμα μὲ τὴν ἀκολουθίαν τῶν νεκρῶν δὲν παίζουσι χαρτὰ ρίπτοντες χῶμα ἐπὶ τοῦ φερέτρου τοῦ πλησίον των. Δὲν ἀντιφάσκω. Ἐν τούτοις πρέπει νὰ ἐκτιμῆς ὅτι κἀμνεῖ ὁ Κύριος τῆς Φύσεως. Μήπως δὲν αὐθάνει ἐν κομμητηρίῳ οὐχὶ μόνον τὴν πένθημον κυπάρισσον ἀλλὰ καὶ τὰ φαιδρότερα ἄνθη; Τὸ παράδειγμα τοῦτο ἐλπίζω ὅτι σοὶ τὸ ἀπέδειξε.

Ἰδοῦ μας λοιπὸν ἐξω τοῦ οἰκήματος τοῦ νεκροθάπτου. Μεγάλῃ καὶ ὠραία οἰκία ὀρθοῦται πρὸ ἡμῶν. Γὰ παράθυρον ἔχουσι τὰ παραπετάσματα καταδιδασμένα, ἢ ἔλατος ἐξατμίζει τοσαύτην δριμύειαν ὁσμὴν ὥστε ἀνέρχεται μέχρι τοῦ λαίμου. Εἶναι ὁ νεκρῶσιμος οἶκος. Διαβῶμεν τὴν οὐδὸν αὐτῆς. Μετὰ ἐστιάτῳσι καὶ λαμπρῶν αἰθουσῶν ἀνοίγεται δωμάτιον πλουσίας εὐτρετισμένον. Ἐκεῖ βλέπομεν κατ' ἀρχῆς ἐπὶ τοῦ, κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην, κεκαλυμμένου ἀνακλινητῆρος διὰ λευκοῦ ἐπιβλήματος, δύο γραιίας κυρίας ἐν θαβῆ πένθει, πλησίον δὲ τὸν παραθύρου νεανίαν κρῦπτοντα ἐντός τῶν χειρῶν τοῦ τὸ ἄχρὸν καὶ θακρῦβεκτον πρόσωπόν του. Αἱ δύο κυραὶ ἢ μάλλον αἱ δύο γεροντοκόροι, διότι οὐδέποτε ὑπανδρεύθησαν, εἰσὶν αἱ θεαὶ τῆς μακαριότητος, αἱ δύο μῶναι συγγενεῖς αἰτινες τῇ ἐπίκοῦν. Ὁ νεανίας ἦτο μνηστῆρ αὐτῆς.

— Ἡσύχασε, ἀτυχῆ μου Ἀλβέρτε, εἶπεν ἡ θεαὶ ἀριθ. 1 τῶ νεανίᾳ, φέρουσα εἰς ἐκάστην στιγμὴν τὸ ρινομάκτρον τῆς εἰς τοὺς ὀφθαλμούς τῆς, ναι, ἠσύχασε, καὶ μὴ λησμονεῖς ὅτι ἔχεις οἰκογένειαν δι' ἣν ἡ ζωὴ σου καὶ ἡ ὑγεία σου εἶναι πολύτιμοι.

— Ἔχεις ἐσθῆλαι πολλὴ δίκαιον νὰ κλαίης καὶ νὰ στενάζης, υπέλαβεν ἡ θεαὶ ἀριθ. 2. Νομίζεις λοιπὸν ὅτι καὶ ἡμεῖς δὲν ἔχομεν ἐπίσης; Ὁ Θεὸς γνωρίζει πόσον μᾶς ἦτο προσφιλεῖς ὁ ἄγγελος αὐτός! Ἄλλ' ὁ Θεὸς τὸν ἤθελσε, καὶ καθῆλον τοῦ ἀνθρώπου εἶναι νὰ ὑποταχθῆ ἔστω καὶ ἂν ἡ καρδία του μέλλει νὰ

συντριβῆ.

Αἱ δύο θεαὶ ὠλόλυξαν τόσον δυνατὰ ὥστε τὰ κυνάρια κατακεκλυμένα ἐπὶ τῶν γονάτων των, συγκινηθέντα καὶ αὐτὰ, ἔφρακτο νὰ ὑλακτώσῃ λίαν.

Ἐ Ἀλβέρτος ἠγέρθη καὶ ἐξῆλθε τῆς αἰθούσης χωρὶς νὰ εἰπῆ λέξιν.

— Παντοδύναμε Θεέ! ἀνέκραξε τότε ἡ θεαὶ ἀριθ. 1, καλὲ δὲν σαρῶνον ὄλα αὐτὰ τὰ φύλλα διὰ νὰ συγκυρῶσιν ὀλίγο τὸ σπῆτι. Εὐτυχῶς τώρα δὲν θὰ ἔχομεν πλέον κηδεμόνα διὰ νὰ μᾶς ἀνοίγῃ διὰ κάθῃ τι καυγάδες.

— Ναι, ὁ Θεὸς γνωρίζει πόσον ὑπέφερα νὰ βλέπω αὐτὸ τὸ τὸ σπῆτι εἰς ἐβλεπὴν κατάστασιν! προσέθηκεν ἡ θεαὶ ἀριθ. 2. Ἀλλὰ πόρα ποῦ εἴμεθα κυραὶ, τὰ πράγματα θὰ γίνουσι ἄλλῶς. Ποῦ θὰ κατοικήσωμεν, ἀγαπητῆ μου ἀδελφῆ; Φρονῶ ὅτι αὐτὸ τὸ οἶκον μᾶς ἀρμόζει πολὺ καλὰ. Ὡ! ναι, θὰ εἴμεθα πολὺ εὐχαριστημένοι νὰ ἔχομεν ὄλα ὑπὸ τὴν διεθύνσιν μας. Καὶ ἄλλως τε πόσον θὰ χαρῶμεν διώκουσι τὸν κηδεμόνα τώρα ὅτε ἡ ἀνεψιᾶ μας ἀπέθανε!

Ἐν τῇ συνδιαλέξει ταύτῃ καθὼς καὶ εἰς τὴν ἀποτομον διακοπῆν τῶν λυγμῶν, καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Ἀλβέρτος ἐξῆλθεν, ἀκόπως ἐννοεῖται ὅτι αἱ δύο γεροντοκόροι ἦσαν κληρονόμοι τῆς οἰκίας, ἥτις ἐκεῖτο εἰς καλὴν θέσιν, ἦτο καλῶς ὀκοδομημένη καὶ εἶχε μέγιστον εἰσοδήμα.

(ἔπειτα συνέχισεν)

Γ. Α. ΒΑΛΑΒΑΝΗΣ

Εἰς τὴν ΠΟΛΥΚΛΑΥΣΤΟΝ

ΕΛΛΗΝΗ ΣΤΟΡΙΑΦΗ

† 4 Ἰουλίου 1886

Ἐφυγεν ἐκ τοῦ προσκίρου τούτου κόσμου ἡ μορφή της, Λέξιν δὲν θὰ εἶπουν πλέον τὰ ἀγνὰ ἐκεῖνα χεῖλην. Εἰς τὸν Πλάστην της ἀπῆλθεν ἡ ἀγγελικὴ ψυχὴ της Νὰ ἀναπαυθῆ ζητοῦσα.... Καὶ τῶν οὐρανῶν ἡ πύλη ἤνοιξεν καὶ τῶν Ἀγγέλων ἔμελεπεν ἡ ἀρμονία «Αἰωνία σου ἡ μνήμη! αἰωνία! αἰωνία!»

* * *

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Οἱ Ἡρώες τοῦ Γκριτζοβάλη (Εἰς Κυπαρισσίος) Μυθία ἔμμετρα (Σ. Κβ.)—Ἐβμελίνα, συνέχ. (Γ. Μάνσης)—Ἐναθάλα γονεῶν ἢ ὁ ἔρωσ τιμωρῆς, διήγημα (Λαωνίδας X. Ζῶης).—Ὁ νεκροθάπτης διήγημα συν. (Γ. Α. Βαλαβάνης)